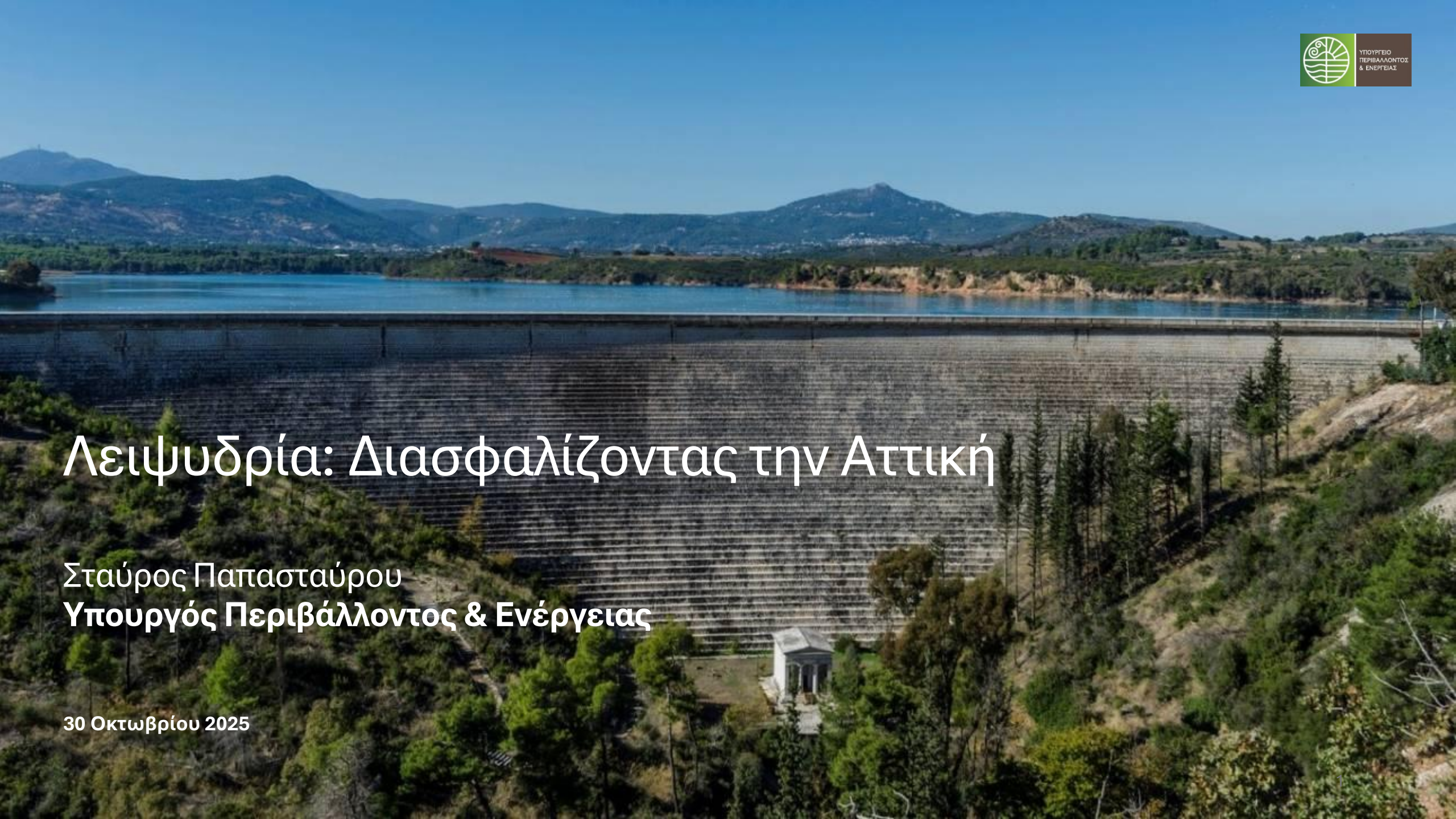

Λειψυδρία: Διασφαλίζοντας την Αττική

Σταύρος Παπασταύρου
Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας

30 Οκτωβρίου 2025

Το νερό, ως το ύψιστο δημόσιο αγαθό, αποτελεί βασική προτεραιότητα της Πολιτείας.

Καμία ιστορία μεγάλης πόλης δεν μπορεί να θεωρηθεί αξιόπιστη, χωρίς το νερό να αποτελέσει βασικό άξονα αναφοράς.

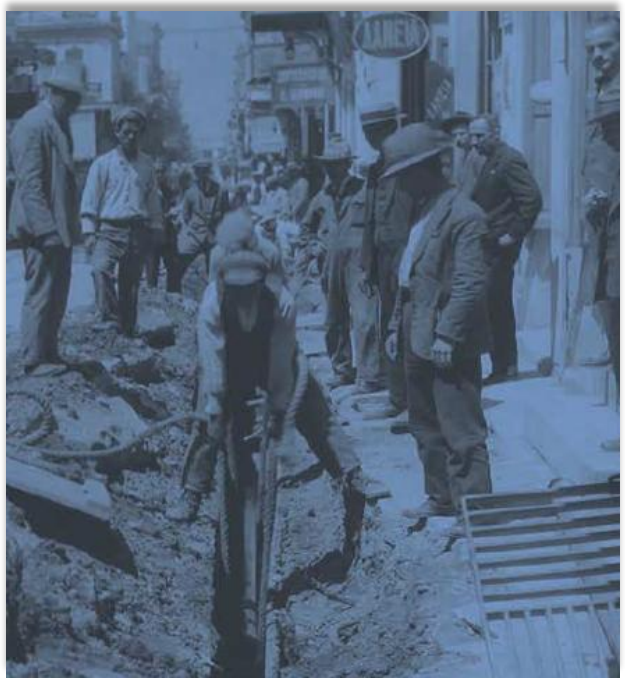

Στο επίκεντρο, λοιπόν, αυτού του αιώνα της ΕΥΔΑΠ βρισκόταν πάντα η θωράκιση της Αττικής. Γιατί η λειψυδρία δεν είναι ένα καινούργιο φαινόμενο.

Η Αττική έχει αντιμετωπίσει ξανά περιόδους λειψυδρίας

Διαχρονικά αποθέματα ταμιευτήρων
1985-2025

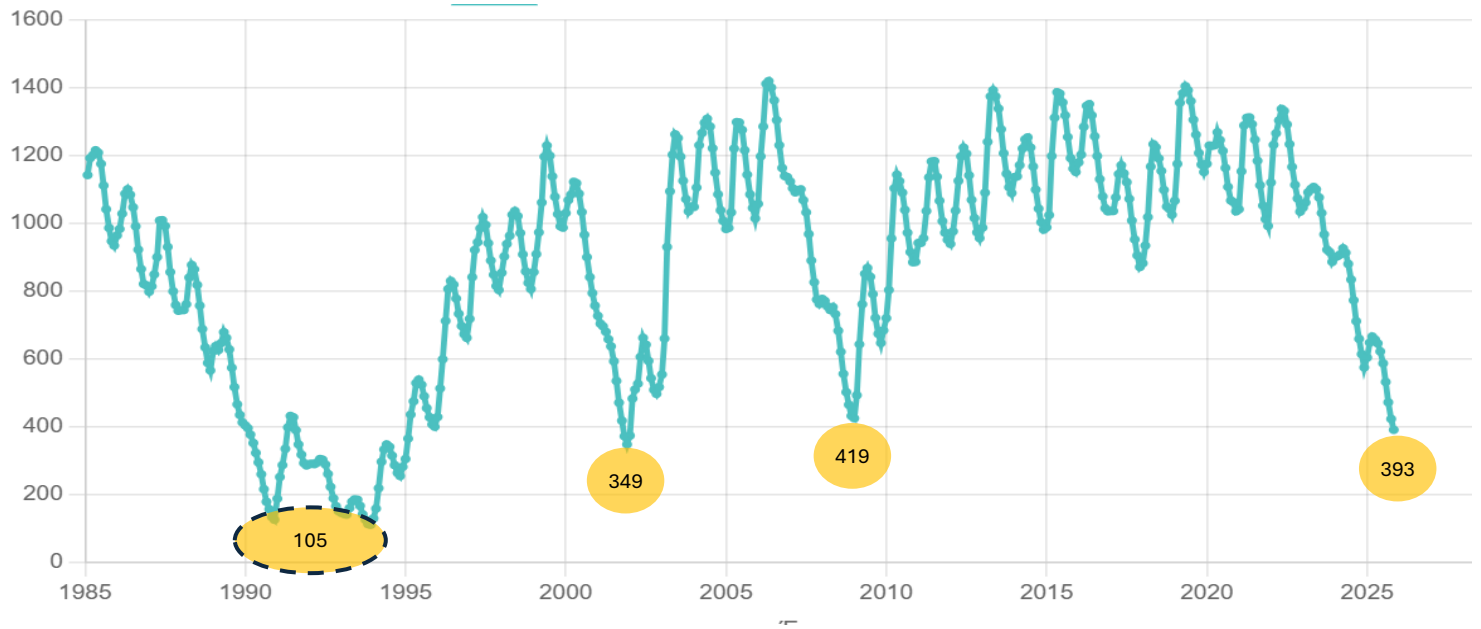

Σε κάθε γενιά ένα μεγάλο έργο δημιουργείται για να θωρακίσει την Αττική.

1926 | Έναρξη εργασιών κατασκευής Φράγματος **Μαραθώνα**

1929 | Ολοκληρώνεται η κατασκευή του Φράγματος **Μαραθώνα**, του “μεγαλύτερου υδραυλικού έργου των Βαλκανίων”

1956 | Ξεκινά η αξιοποίηση της **Λίμνης Υλίκης**. Λόγω της χαμηλής υψομετρικής της θέσης, χρησιμοποιούνται αντλιοστάσια για την άντληση του νερού

1979 | Εγκαινιάζεται η κατασκευή της τεχνητής **Λίμνης Μόρνου**

1990 | Μελέτη «*Ενίσχυσης της Ύδρευσης Αθηνών για κάλυψη αναγκών έως το 2030*» επί Κωσταντίνου Μητσοτάκη, που οδήγησε στο μεγάλο **Έργο Ευήνου**

1992 | Ξεκινούν τα έργα εκτροπής του ποταμού Εύηνου προς τον ταμιευτήρα του Μόρνου. Το **1995** ολοκληρώνεται η **Σήραγγα Ευήνου-Μόρνου**.

Σήμερα οι κλιματολογικές συνθήκες δεν είναι ίδιες όπως στο παρελθόν.

Τόσο παγκοσμίως, όσο και στην Ευρώπη, η κλιματική αλλαγή εντείνει την λειψυδρία.

Η Ελλάδα 19η στον κόσμο σε κίνδυνο λειψυδρίας

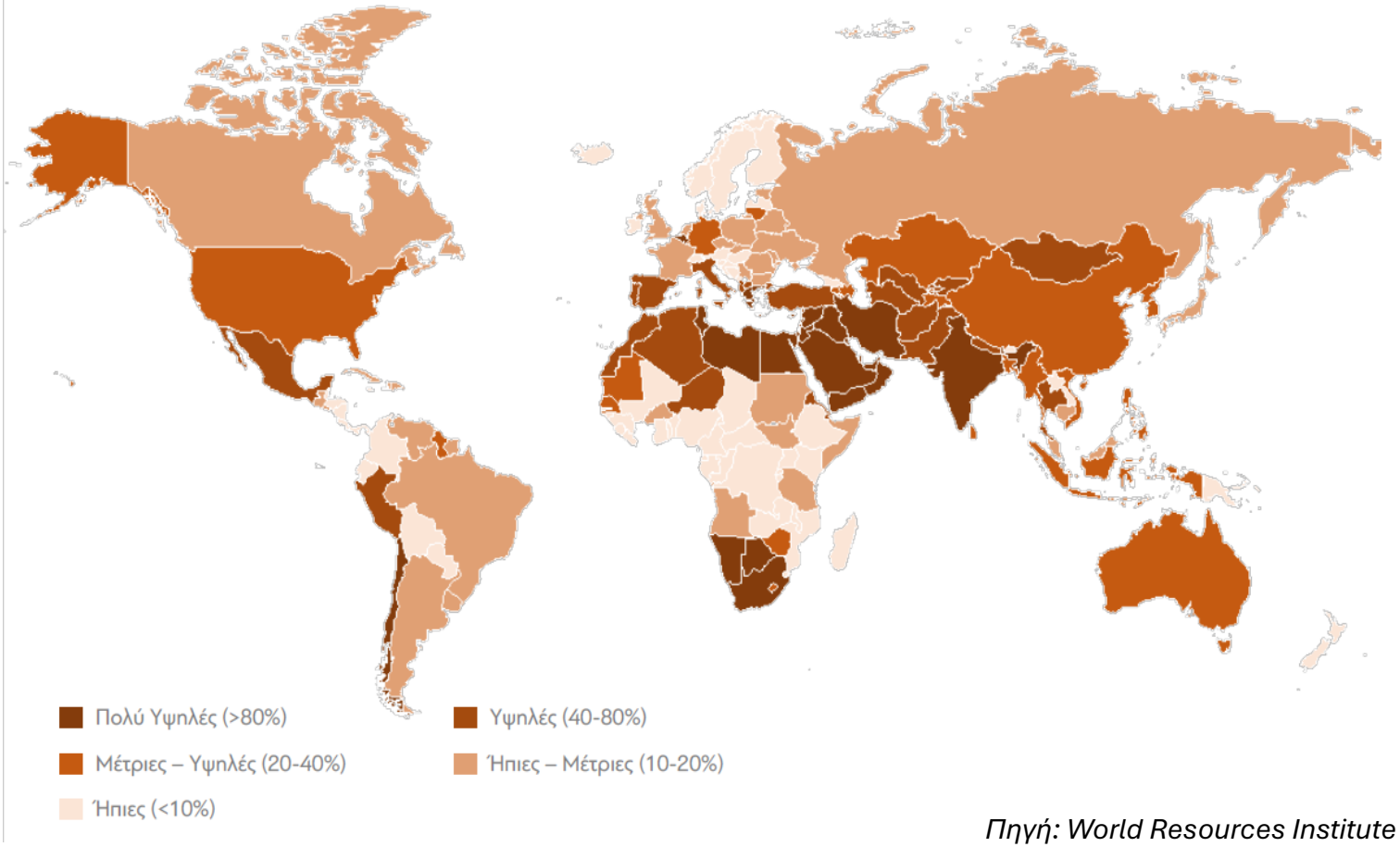

Πηγή: World Resources Institute

Η Ελλάδα, όπως και οι υπόλοιπες μεσογειακές χώρες, περιλαμβάνεται στις χώρες που προβλέπεται πως θα αντιμετωπίσουν ιδιαίτερα προβλήματα σχετικά με το νερό στο μέλλον.

Βάσει της κατάταξης του δείκτη, η Ελλάδα βρίσκεται στην 19η θέση και στη βαθμίδα εξαιρετικά υψηλού ρίσκου.

Η κλιματική αλλαγή έχει εντείνει τους ρυθμούς μείωσης αποθεμάτων νερού

Μέχρι το 2021 τα αποθέματα νερού στους ταμιευτήρες ήταν σταθερά στο 1,1 δις κ.μ.

Από το 2022, η μείωση των αποθεμάτων αγγίζει τα περίπου 250 εκατ. κ.μ /έτος

Ακόμα,

- ❑ Μείωση του ετήσιου ύψους βροχοπτώσεων κατά περίπου 25%
- ❑ Αύξηση του ετήσιου ύψους εξάτμισης κατά περίπου 15%
- ❑ Αύξηση της κατανάλωσης κατά περίπου 6%

Η ευρύτερη περιοχή της χώρας μας είναι από τις πιο ευάλωτες και άμεσα επηρεαζόμενες παγκοσμίως

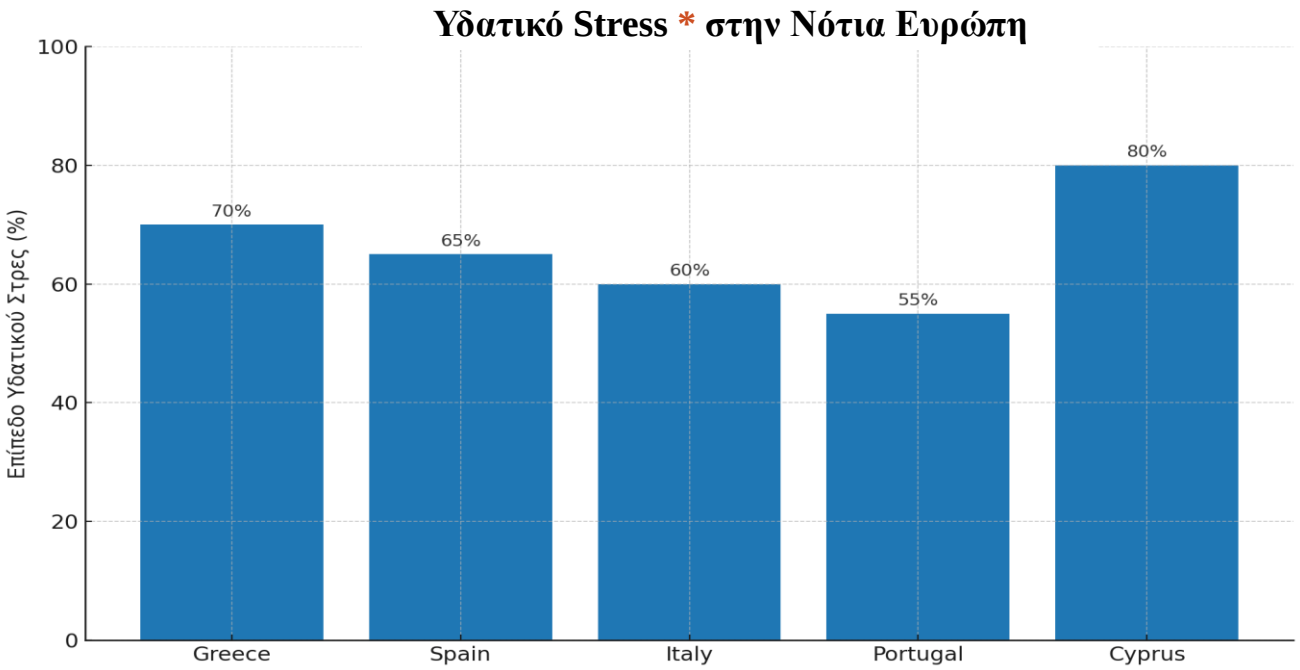

Πηγή: Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC)

***Υδατικό Stress:** Ποσοστού του διαθέσιμου νερού μιας περιοχής που απαιτείται για να καλυφθεί η ζήτηση

Η Αττική & η Θεσσαλονίκη, αντιπροσωπεύοντας άνω του 50% του πληθυσμού της χώρας σε κατανάλωση πόσιμου νερού, βρίσκονται στο επίκεντρο

Ήδη από το 2023 η Κυβέρνηση προέβη σε άμεσες θεσμικές ενέργειες για τον περιορισμό αυτού του σημαντικού προβλήματος

- Ίδρυση ΡΑΑΕΥ για έλεγχο παρόχων υπηρεσιών ύδατος (2023)
- Έγκριση επικαιροποιημένων ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠ
- ΚΥΑ Κοστολόγησης Τιμολόγησης Υπηρεσιών Ύδατος (2024)
- Εξασφάλιση πόρων από ΤΑΑ
- Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΠΕΝ
- Ταμ. Απανθρακοποίησης Νησιών & Πράσινο Ταμείο
- Υποχρέωση παρόχων για κατάθεση ποσοτικών στοιχείων ύδρευσης &, αξιολόγησή τους, & σύνταξη masterplan & διαχειριστική επάρκεια (2023)
- Επιδότηση χρεών ΔΕΥΑ προς ΔΕΗ με 70% στην περίπτωση υποχρεωτικής ή εθελοντικής συνένωσης/απορρόφησης (2024)

Τα υδρολογικά στοιχεία όμως δείχνουν ότι το πρόβλημα παραμένει και η λειψυδρία εντείνεται:

→ διανύουμε το δεύτερο πιο σημαντικό επεισόδιο έμμονης ξηρασίας των τελευταίων 40 ετών

SRI 3ετίας – σύστημα λεκανών του ΕΥΣ[1]

1979-82 έως 2021-24

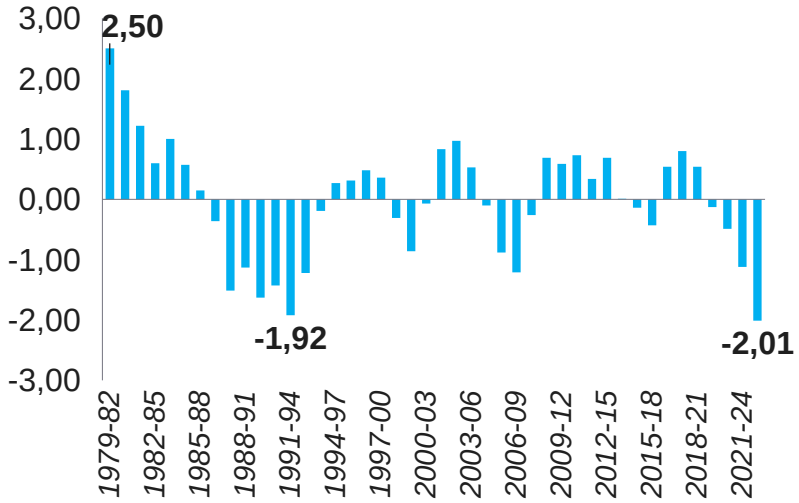

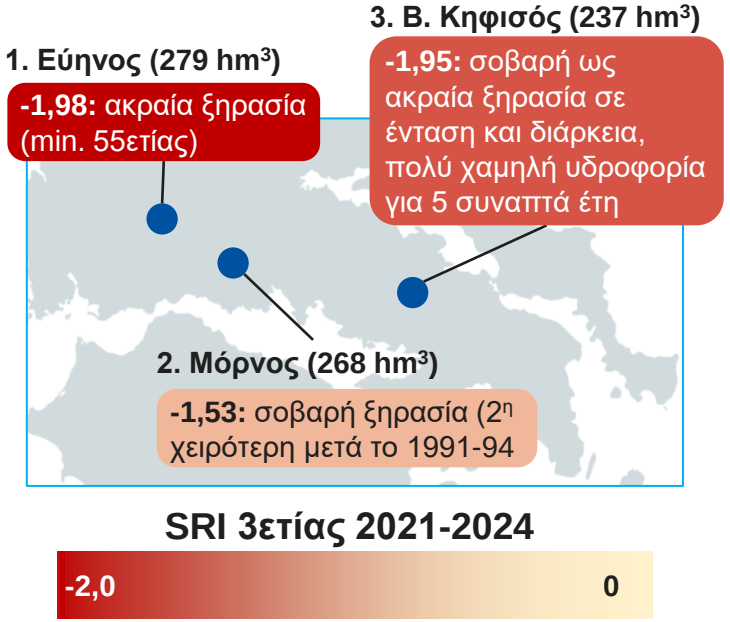

1.Πηγή: από 23-10-2025 μελέτη ΕΜΠ για το υπό εκπόνηση Διαχειριστικό Σχέδιο του υδρολογικού έτους 2025-26 για το υδροδοτικό δίκτυο της Αττικής, 2. Σημείωση: εξαιρείται η λεκάνη του Μαραθώνα λόγω πολύ μικρής συμβολής στο επιφανειακό υδατικό δυναμικό του ΕΥΣ (~2%)

Συνεργασία με Ακαδημία Αθηνών

Ολοκληρώνεται μελέτη **Ακαδημίας Αθηνών** σε συνεργασία με τα **μεγαλύτερα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και ινστιτούτα** για την υποκλιμάκωση προγνωστικών κλιματικών μοντέλων

- Θα επιτρέψει ακριβέστερη (x10 φορές) γεωγραφικά πρόγνωση των βασικών κλιματικών & υδρολογικών μεταβλητών τα επόμενα **30 χρόνια**.
- Θα έχει ολοκληρωθεί σταδιακά έως το τέλος του **2026**.
- Έχουμε παραλάβει τις πρώτες επιστημονικές αναλύσεις

7 άξονες στρατηγικής δράσης

1. Σχεδιασμός & Υλοποίηση Μεγάλων Έργων Αντιμετώπισης Λειψυδρίας Αττικής
2. Γεωγραφική Επέκταση ΕΥΔΑΠ & ΕΥΑΘ
3. Θεσμική Ενίσχυση ΕΥΔΑΠ & ΕΥΑΘ
4. Εφαρμογή Ρυθμιστικού Πλαισίου
5. Αναδιάρθρωση ΔΕΥΑ
6. Αντιμετώπιση Άμεσων Προβλημάτων Νησιών
7. Εξασφάλιση Τεχνικής Βοήθειας

Μέτρα που θωρακίζουν το άνω του 50% του πληθυσμού της χώρας

Μέτρα που οργανώνουν το τοπίο διαχείρισης νερού στην χώρα

Έργο «Εύρυτος»

Μερική Εκτροπή **Κρικελιώτη** & **Καρπενησιώτη** προς **Εύηνο**

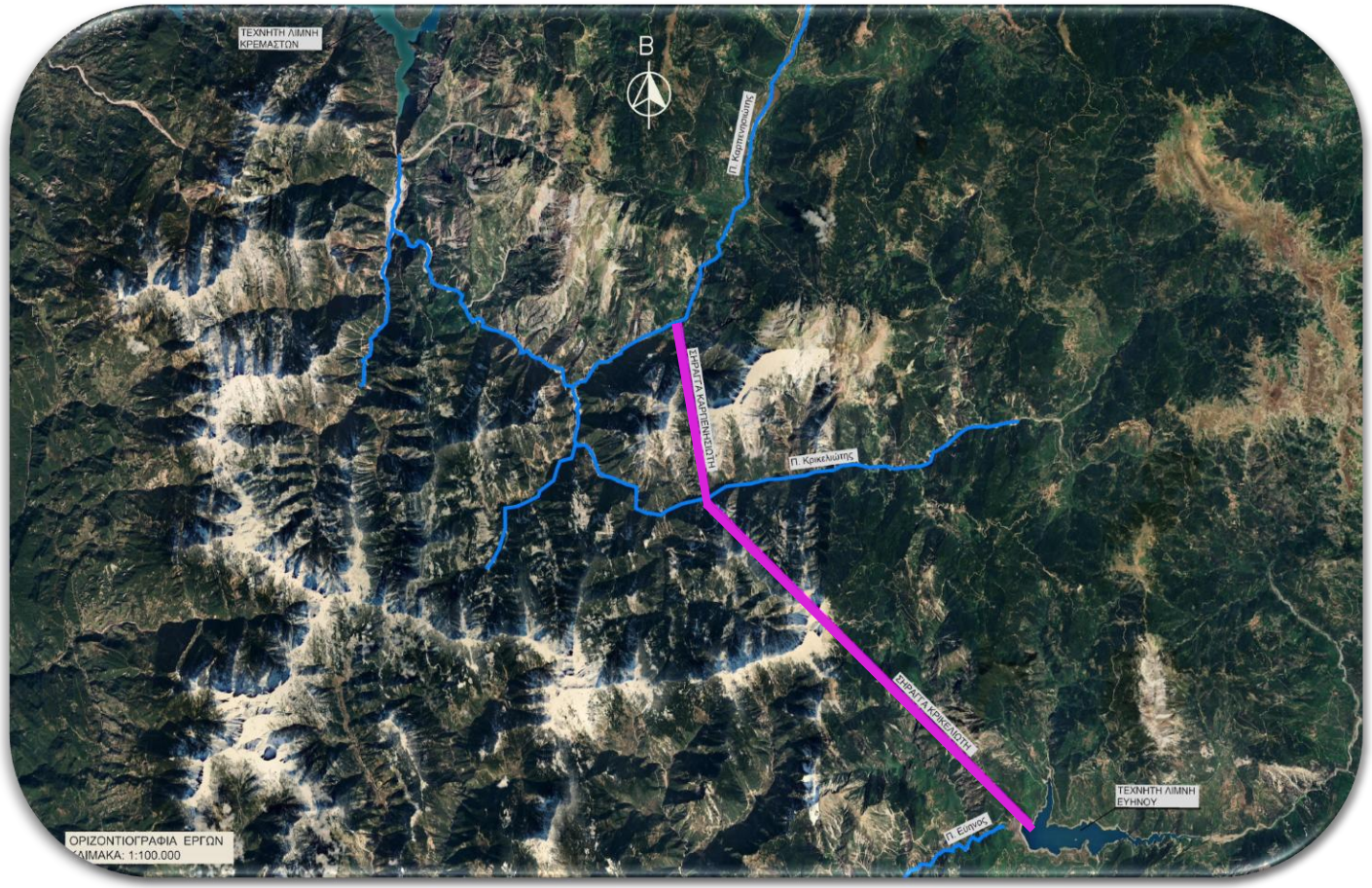

Το έργο αυτό, που η ονομασία του συμβολίζει την καλή, ανεμπόδιστη ροή [**Εὖ + ῥέω**], θα αποτελέσει το **νέο μεγάλο** έργο της **γενιάς** μας, θωρακίζοντας την Αττική για τουλάχιστον **30 χρόνια**.

Εκτιμώμενη ολοκλήρωση Έργου «Εύρυτος» πρώτο εξάμηνο 2029 (περίπου 4 έτη)

1 Σχεδιασμός Μεγάλων Έργων Αντιμετώπισης Λειψυδρίας Αττικής- ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ

Ταυτόχρονα, σε συντονισμό με την ΕΥΔΑΠ υλοποιούνται βραχυπρόθεσμες δράσεις με στόχο την άμεση θωράκιση της Αττικής:

01

Γεωτρήσεις & Αξιοποίηση Βοιωτικού Ρου Κηφισού

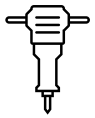

Ενεργοποίηση και αξιοποίηση Γεωτρήσεων **Μαυροσουβάλας**, **Ούγγρων**, Μείωση Οικολογικής Παροχής Ευήνου, Αξιοποίηση **Βοιωτικού Ρου** Κηφισού: Συνολική συνεισφορά **149 εκ. κ.μ νερό**

02

Μείωση διαρροών

Έργα **μείωσης των διαρροών** (μη τιμολογούμενο νερό)

03

Ενημέρωση καταναλωτών

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση καταναλωτών για τον **εξ 'ορθολογισμό της κατανάλωσης** και εκσυγχρονισμό των υδραυλικών εγκαταστάσεων τους.

04

Αξιοποίηση ανακτημένου νερού

Προγραμματισμός έργων και δράσεις για την **αξιοποίηση ανακτημένου νερού** σε κάθε άλλη χρήση πλην της ανθρώπινης κατανάλωσης, ώστε να μειωθεί η κατανάλωση πόσιμου νερού

1 Σχεδιασμός Μεγάλων Έργων Αντιμετώπισης Λειψυδρίας Αττικής- ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ

Α. Έργο αγωγού ανύψωσης νερού στο ΕΥΣ για διασύνδεση με αφαλάτωση [2 έτη]

Β. Χερσαία Αφαλάτωση: 87,5 εκ. κ.μ./έτος [2-2,5 έτη]

Σε περίπτωση που χρειαστεί, ο υποστηρικτικός αυτός σχεδιασμός θα διασφαλίσει μεσοπρόθεσμα το ενδιάμεσο διάστημα μέχρι την υλοποίηση του Έργου «Εύρυτος»

2 Γεωγραφική Επέκταση ΕΥΔΑΠ & ΕΥΑΘ

Οι χρόνιες παθογένειες στην διαχείριση νερού καθιστούν επιτακτική την δημιουργία 2 ισχυρών πυλώνων σε Αττική & Θεσσαλονίκη με υποχρεωτική απορρόφηση παρόχων ύδρευσης & αποχέτευσης

ΕΥΔΑΠ

- ΒΟΙΩΤΙΑ
- ΦΩΚΙΔΑ
- ΕΥΒΟΙΑ

✓ Απορρόφηση συνολικά 34 παρόχων

ΕΥΑΘ

- Π.Ε ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- Π.Ε ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

✓ Απορρόφηση συνολικά 13 παρόχων

Ταυτόχρονα, επέκταση αρμοδιοτήτων ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ και στην άρδευση:

Πρόκειται για μια σημαντική μεταρρύθμιση με στόχο **την συνολική διαχείριση του νερού.**

Για πρώτη φορά οι **ΕΥΔΑΠ** & **ΕΥΑΘ** θα έχουν **συνολική ευθύνη** και για την **ύδρευση** και για την **άρδευση** στην γεωγραφική περιοχή της αρμοδιότητάς τους.

Αποτελεί ένα πρώτο βήμα στο **νοικοκύρεμα 750** παρόχων σε ένα **κατακερματισμένο** τοπίο.

3 Θεσμική Ενίσχυση ΕΥΔΑΠ & ΕΥΑΘ

Για να μπορέσουν οι πυλώνες αυτοί να είναι ισχυροί χρειάζονται θεσμικές ενισχύσεις που περιλαμβάνουν:

- **Εκσυγχρονισμός** λειτουργίας διατάξεων ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ
- **Εργασιακές** & **Μισθολογικές** Ευελιξίες

Σύμφωνα με ευρωπαϊκά πρότυπα και διεθνείς καλές πρακτικές εταιριών διαχείρισης νερού

Ξεκλειδώνεται η δυναμική ενός φιλόδοξου επενδυτικού σχεδίου της ΕΥΔΑΠ ύψους €2.5δις.

4 Εφαρμογή Ρυθμιστικού Πλαισίου

Ταυτόχρονα, είναι απαραίτητος ο θεσμικός εκσυγχρονισμός διατάξεων και ρυθμιστικού πλαισίου ώστε να επιτρέψει την ταχεία εφαρμογή μέτρων

- **Ενδυνάμωση** του ρόλου της **Ρ.Α.Α.Ε.Υ**
  - **Εφαρμογή** Ρυθμιστικού Πλαισίου για **Ανάκτηση** Κόστους
- Υποχρέωση παρόχων κατάρτισης **σχεδίου ασφαλείας τροφοδοσίας πόσιμου νερού**
  - Ενεργοποίηση διαδικασίας **κατεπείγουσας ανάγκης** (άρθρων 32 και 269 Ν. 4412/2016, & άρθρου 55, Ν.5215/2025
- **Επικαιροποίηση** χρονικών οροσήμων ευνοϊκού διακανονισμού χρεών προς ΔΕΗ

5 Αναδιάρθρωση ΔΕΥΑ

Το **Υπουργείο Εσωτερικών** προχωρά σε κωδικοποίηση και βελτίωση της νομοθεσίας με στόχο την εξυγίανση των **110 ΔΕΥΑ της χώρας** που **δεν** απορροφώνται από **ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ**

- Οι ΔΕΥΑ εντάσσονται στον **έλεγχο** του παρατηρητηρίου **οικονομικής αυτοτέλειας** των ΟΤΑ
- Θεσπίζεται η **υποχρέωση μεταβίβασης** στην ΑΑΔΕ των **ληξιπρόθεσμων οφειλών** των καταναλωτών τους με ποινή απαλλαγής του Γενικού Διευθυντή από τα καθήκοντά του αν δεν το πράξει.
- **Απλοποιείται** η διαδικασία ίδρυσης και λειτουργίας διαδημοτικής ΔΕΥΑ

6 Αντιμετώπιση Άμεσων Προβλημάτων Νησιών

79 εκ. €

68 έργα ύδρευσης που υλοποιούνται μέσω ΕΣΠΑ& ΤΑΑ

30 εκ. €

54 έργα ύδρευσης συμπεριλαμβανομένων **30** αφαλατώσεων, προς ένταξη σε ΕΠΑ

185 εκ. €

28 έργα διαχείρισης αστικών λυμάτων σε υλοποίηση (ΕΣΠΑ &ΤΑΑ)

26 εκ. €

Έργο **Χρυσηίδας** (Κέρκυρα)

Συντονισμός ΥΠΕΝ & ΥΝΝΠ

Συνολικά 151 έργα με π/υ άνω των 320 εκ. € σε πάνω από 40 νησιά για βελτίωση ύδρευσης & αποχέτευσης

7 Εξασφάλιση Τεχνικής Βοήθειας

Έχει εξασφαλιστεί έγκριση της ΕΕ για Τεχνική βοήθεια για την αναδιοργάνωση των υπόλοιπων παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης, με στόχο την:

- Αποτύπωση και αξιολόγηση τους
- Αναδιοργάνωση και βελτίωση ποιότητας υπηρεσιών
- Διασφάλιση οικονομικής βιωσιμότητάς τους

Με τον τρόπο αυτό, συνεχίζουμε το μεταρρυθμιστικό μας έργο, νοικοκυρεύουμε το τοπίο διαχείρισης νερού ύδρευσης και άρδευσης το οποίο σήμερα είναι κατακερματισμένο.

Κατακερματισμός στη διαχείριση των υδάτων, έλλειψη συντονισμού + κεντρικού ελέγχου και εποπτείας (739 πάροχοι, ΔΕΥΑ, ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ)

Προβληματική εικόνα και ζημιογόνα δραστηριότητα αρκετών περιφερειακών και τοπικών παρόχων (ΔΕΥΑ, ΟΕΒ κτλ)

Συμπερασματικά

51%

Στρατηγικός Σχεδιασμός που θωρακίζει άμεσα Αττική & Θεσσαλονίκη έναντι της λειψυδρίας

Έργο «Εύρυτος» Το Μεγάλο έργο της Γενιάς μας

ΕΥΔΑΘ
ΕΥΔΑΠ

Ενίσχυση & Επέκταση των εταιριών που εξασφαλίζει το νερό ως δημόσιο αγαθό

Εφαρμογή ρυθμιστικού πλαισίου & αναδιοργάνωση τοπίου διαχείρισης νερού

Ε Θ Ν Ι Κ Η Σ Τ Ρ Α Τ Η Γ Ι Κ Η Γ Ι Α Υ Δ Α Τ Α

Τέλος

24 Οκτωβρίου 2025